

20.11.2015

**Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
Turvallisuusalan ammattiliitto ry**

**Sisäministeriö
Poliisiosasto**

Viite: Sisäministeriön poliisiosaston lausuntopyyntö 8.10.2015 SM1536141

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n (jäljempänä PAM) ja Turvallisuusalan ammattiliitto ry:n (jäljempänä Turva) näkemyksen mukaan lausuntopyynnön kohteena olevan hallituksen esitysluonnoksen muutokset ovat esityksen 10 luvun 111 §:ää lukuun ottamatta kannatettavia.

Hallituksen esityksen 10 luvun 111 §:n osalta PAM ja Turva ehdottavat, että Poliisihallituksen sijasta laissa yksityisistä turvallisuuspalveluista tarkoitettujen koulutusten opetusaiheet, opetussisällöt sekä tuntijakauman Poliisiammattikorkeakoulussa järjestettäväksi säädettyjä koulutuksia lukuun ottamatta vahvistaisi Opetushallitus.

PAMin ja Turvan näkemyksen mukaan nykyinen järjestelmä, jossa Opetushallituksen yhteydessä toimiva koulutustoimikunta osallistuu koulutusten asiasisällön valmisteluun, on toimiva ja laajasti yhteiskunnan tarpeet huomioon ottava. Jos hallituksen esityksen mukaisesti Poliisihallitus vahvistaisi yksityisen turvallisuusalan lakisääteisten koulutuksien asiasisällöt, PAM ja Turva näkee riskinä sen, että koulutussisällöt muodostuvat yksipuolisesti poliisihallinnon tarpeiden näkökulmasta. Poliisihallituksen yhteyteen on tuskin tarkoituksenmukaista rakentaa osaksi Opetushallituksen koulutustoimikuntajärjestelmän ja tutkintotoimikuntajärjestelmän kanssa päällekkäistä menettelyä. Poliisihallitukselle on nykyisessäkin järjestelmässä laajat mahdollisuudet vaikuttaa yksityisen turvallisuusalan koulutusten asiasisältöön.

Poliisihallituksen ohjauksessa ja valvonnassa oleva Poliisiammattikorkeakoulu järjestää alalla keskeisiä koulutuksia, mutta pääosan koulutuksista järjestää edelleen Opetushallituksen ohjauksessa ja valvonnassa toimivat oppilaitokset. Siten ei olisi tarkoituksenmukaista, että vastoin pääosin muilla aloilla toimivaa menettelyä yksityisellä turvallisuusalalla koulutusten sisällön vahvistaisi eräistä erityiskoulutuksista järjestämisvastuussa oleva viranomainen, eikä koulutuksen sekä määrällisen että sisällöllisen pääosan ohjauksesta ja valvonnasta laajasti vastuussa oleva Opetushallitus.

PAMin ja Turvan näkemyksen mukaan myöskään alan tutkimusta ja kehittämistä, johon myös oppikirjojen ja muun koulutusaineiston valmistelemisen sisältyy, ei ole tarkoituksenmukaista keskittää Poliisiammattikorkeakouluun. PAM ja Turva näkevät vaarana sen, että juuri edellä mainittuun kehitykseen nykyisten järjestyksenvalvojan peruskoulutusaineiston ja voimankäyttökoulutusten aineistojen tavoin ehdotettu Poliisihallituksen vahvistusmenettely voisi tosiasiallisesti laajemmin johtaa. Menettely voisi myös osaltaan johtaa alan tutkimuksen ja kehittämisen näivettymiseen Suomessa ja yksipuoliseen keskittymiseen Poliisiammattikorkeakoulun harvojen asiantuntijoiden tehtäväksi.

20.11.2015

PERUSTELUT:

10 luvun 111 §:n osalta HE:n perusteluiden mukaan mm. muutosten tekemistä helpotettaisiin sillä, että koulutuksien sisällöstä ei enää tarvitsisi säätää asetustasolla, vaan Poliisihallituksen asiaa koskevia päätöksiä voitaisiin suoraan viranomaisen päätöksentekomenettelyssä muuttaa. Tämähän olisi menettelyä koskevaa, hyvää byrokratian purkamista. Käytännön ongelman voisi sen sijaan muodostaa se, mihin HE:n perusteluissa ei oteta kantaa, eli *missä* koulutusten *asiasisältö* päätettäisiin, jonka Poliisihallitus HE:n mukaan vain teknisesti vahvistaisi.

Nykyiselläänhan on olemassa Opetushallituksen yhteydessä toimivat koulutustoimikunta ja tutkintotoimikunta, jonka tehtäviin koulutuksien a) sisällön ohjaaminen ja b) laadunvalvonta c) yhteensovittaminen ammattitutkintojen kanssa kuuluvat. Loogista olisikin, että ko. vahvistuksen tekisi esim. turvallisuusalan koulutustoimikunnan esityksestä Opetushallitus. Silloin koulutuksen sisältö muodostuisi kuten muillakin aloilla laajemman yhteiskunnallisen verkoston näkemyksen mukaisena. Poliisihallituksen yhteyteen tuskin kannattaa päällekkäistä järjestelmää luoda.

Jos sillä perusteella, että Poliisiammattikorkeakoulu järjestää alan kouluttajien voimankäyttökouluttajien koulutuksen ja todennäköisesti alan kokonaisuudessa marginaaliseksi tehtäväksi jäävän ns. ”putkavartijan” erityiskoulutuksen, koko alan koulutuksen sisällöstä päättäminen ohjattaisiin Poliisihallituksen tehtäväksi, voisi näkemys muuttua vähän yksipuoliseksi.

Kun lisäksi huomioidaan, että Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijoiden vuosittaiset tarkastukset lopetettiin resurssipulaan viitaten, vaikuttaa sitäkin taustaa vasten hieman erikoiselta, että alan koulutusten sisällöstä päättäminen säädettäisiin Poliisihallituksen tehtäväksi.

Asiassa pitäisi edelleen muistaa, että suurimman osan koulutuksesta järjestävät yksityiset oppilaitokset. Niillä on Opetushallituksen ohjauksessa ja valvonnassa mahdollisuus vaikuttaa koulutuksen sisältöön. Siitä, miten asia järjestettäisiin Poliisihallituksen vahvistaessa koulutuksien sisällön, ei ole tietoa.

Huolenaihe voisi olla vielä lisäksi se, että jos Poliisihallitus vahvistaa opetussisällöt, voisi se myös päättää, että vain Poliisiammattikorkeakoulussa (mahdollisesti Poliisihallituksen ohjauksessa) valmisteltu koulutusaineisto olisi hyväksyttävää koulutusaineistoa. Sama menettely on nyt järjestyksenvalvojan peruskoulutusaineiston (tosin se valmisteltiin alun perin työryhmätyönä) ja voimankäyttökoulutusten aineistojen osalta. Koska koulutukset järjestäisi edelleen pääosin yksityiset oppilaitokset, voisi edellä mainittu menettely johtaa alan oppilaitosten oman kehityksen ja laajasti katsottuna myös alan tutkimuksen näivettymiseen ja tietotaidon keskittymiseen harvoille tutkijoille/kouluttajille Poliisiammattikorkeakouluun. Tämä tekisi järjestelmästä sekä haavoittuvan että näkemyksiltään suppean; tehtävien tosiasialliset koulutustarpeet eivät ehkä tulisi riittävästi huomioiduksi, vaan koulutus keskittyisi ainoastaan lainsäädännön läpikäymiseen ja mahdollisesti voimankäyttökoulutukseen, jolloin koulutettaville voisi myös muodostua virheellinen käsitys alan tehtävistä.

Lisätietoja:

Jyrki Sinkkonen
neuvottelupäällikkö
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
jyrki.sinkkonen@pam.fi, puh. 020 7742103